

EVROPSKÝ
ÚČETNÍ DVŮR

CS

Projev

Lucemburk 8. prosince 2016

Projev předsedy Evropského účetního dvora Klause-Heinera Lehneho

Představení výroční zprávy EÚD za rok 2015

Radě Evropské unie (pro hospodářské a finanční věci)

Brusel 8. prosince 2016

Porovnejte s předneseným projevem.

V případě rozdílů platí mluvený text.

ECA Press

Mark Rogerson – tiskový mluvčí

Damijan Fišer – pracovník tiskového oddělení

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditorsECA

T: (+352) 4398 47063

T: (+352) 4398 45410

eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

Vážený pane předsedo,

vážený ministři,

je mi velkým potěšením, že Vám dnes mohu představit práci Evropského účetního dvora. Toto je mé první zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci ve funkci předsedy Účetního dvora. Rád bych proto využil této příležitosti a pokusil se jednak o pohled do budoucna, jednak o zpětné ohlédnutí – tedy o zamyšlení nad tím, jak by se měla finanční správa EU vyvíjet v nejbližších letech, a zároveň o zvážení jejího vývoje v poslední době.

Domnívám se, že jsme, jako orgány EU, do určité míry ztratili důvěru našich občanů. Vynakládáme přitom jejich peněžní prostředky a pro EU bude velkou výzvou si tuto důvěru znovu získat. Je zřejmé, že je zapotřebí provést reformu, a že tato reforma musí stavět na pevných finančních základech. To pro mě obnáší čtyři prvky: EU musí pečlivě vést účetnictví, zajistit řádné uplatňování svých finančních pravidel, dbát o to, aby vynaložené peníze přinášely hodnotu, a zabezpečit transparentnost a poskytování ujištění.

Lidé nám nemohou začít důvěřovat, pokud nevěří, že se o jejich peníze řádně staráme a že můžeme jasně doložit, jak to děláme.

V závěru naší výroční zprávy za rok 2015 uvádíme, že účetní závěrka EU podává věrný a poctivý obraz. Lze ale dosáhnout ještě více. Komise například nevypracovala prognózu hotovostních toků na období příštích sedmi až desíti let. Taková prognóza by přispěla k obnovení důvěry. Střednědobé prognózy plateb vypracované Komisí jsou krokem správným směrem.

EU musí rovněž zajistit řádné uplatňování svých finančních pravidel.

O příjmech a výdajích finančních prostředků ze současného rozpočtu EU se účtuje přesně, stále však dochází k četným chybám tam, kde výdaje vznikají. V naší výroční zprávě činí odhadovaná míra chyb 3,8 %, čili je více méně obdobná jako v uplynulých letech, přesto je ale stále vyšší, než bychom si přáli. K chybám dochází převážně v členských státech. Jedna z našich letošních zvláštních zpráv, která byla zaměřena na státní podporu u výdajů na soudržnost, například uvádí, že členské státy v této oblasti zjišťují porušení pravidel pouze u pětiny případů odhalených našimi vlastními kontrolami a kontrolami Komise.

Komise učinila kroky, aby zlepšila svoje vyhodnocování rizika a dopad nápravných opatření, ale i v této oblasti jsou možná další zlepšení. Pro evropské daňové poplatníky by bylo mnohem lepší, kdyby Komise a členské státy tyto prostředky vydávaly v první řadě řádně.

Naše zvláštní zpráva o námořní dopravě v EU zjistila mnoho neúčinných a neudržitelných investic do námořních přístavů. Identifikovali jsme vysoké riziko, že bude prohospodařeno zhruba 400 milionů EUR. Ukázalo se, že silniční a železniční propojení přístavů s vnitrozemím je často nedostatečné nebo že úplně chybí, což znamená, že bude nutné další veřejné financování, aby mohly počáteční investice řádně fungovat. Doporučení v našich zprávách jsou koncipována tak, aby v budoucnu vedla ke zlepšení podobných investic. A tato zlepšení by měla našim občanům poskytnout jistotu.

Existuje rovněž prostor pro snížení chyb zdokonalením koncepce výdajových režimů. To platí zejména pro odvětví zemědělství, jak se uvádí v několika našich zvláštních zprávách. Lidé nemohou důvěřovat systému, kterému nerozumí. A to mě přivádí k třetímu prvku, který jsem zmínil – k řádné finanční správě.

Naši občané chtějí a musí vidět, že EU je schopna zajistit optimální využití prostředků. Ani zaúčtování všech prostředků a dodržení všech pravidel totiž nezaručuje, že projekty financované EU budou představovat optimální využití prostředků. A občané musí mít pocit, že jejich peníze se využívají lépe než v minulosti.

Pokud lidé nejsou schopni říci, zda systém funguje k jejich prospěchu, nemůžeme očekávat, že k němu budou mít důvěru.

Důvěra také vyžaduje transparentnost a jistotu. Komise je povinna Parlament a veřejnost o skutečnostech správně zpravovat a vykázané údaje musí být řádně zkontrolovány a podrobeny nezávislému auditu.

Nárůst využívání finančních nástrojů, které nejsou financovány přímo z rozpočtu EU ani auditovány Účetním dvorem, však představuje vyšší rizika z hlediska transparentnosti, vyvozování odpovědnosti a koordinace politik a činností EU. Naše zvláštní zpráva o finančních nástrojích, o níž dnes budete přijímat závěry, přinesla zjištění, že tyto nástroje nefungovaly vždy tak účinně, jak by měly. Zde jsou zřejmé důsledky pro EFSI – Evropský fond pro strategické investice. K tomuto tématu se ostatně brzy vrátíme: před koncem tohoto měsíce bude zveřejněno naše stanovisko k prodloužení činnosti EFSI a k technickým zlepšením tohoto fondu. V příštím roce se pak chystáme zveřejnit zvláštní zprávy o zárukách pro malé podniky a partnerstvích veřejného a soukromého sektoru řízených v rámci EFSI.

Co se týče ujištění, naše audity poskytují nejen nezávislé ujištění, ale i příležitost vyslovit doporučení, jak finanční řízení EU zlepšit. Komise naše doporučení ve velké míře přijímá a realizuje.

Navzdory přiměřené obecné míře povědomí o našich doporučeních určených členskými státy však existují velké rozdíly, pokud jde o úroveň formálních následných opatření. Proto na úrovni členských států vidíme jen omezené změny v příslušných politikách a praxi.

Rádi bychom s Vámi těsněji spolupracovali, abychom tuto situaci pomohli napravit. Finanční správa EU se musí zlepšit. Pokud máme vytvořit takový finanční systém EU, který bude schopen znovu získat důvěru našich občanů, musí EU provést ty správné reformy a učinit tak brzy. A k tomu musí dojít nejen zde v Bruselu, ale v celé Unii.

Velice Vám děkuji za pozornost a nyní se těším na Vaše otázky.